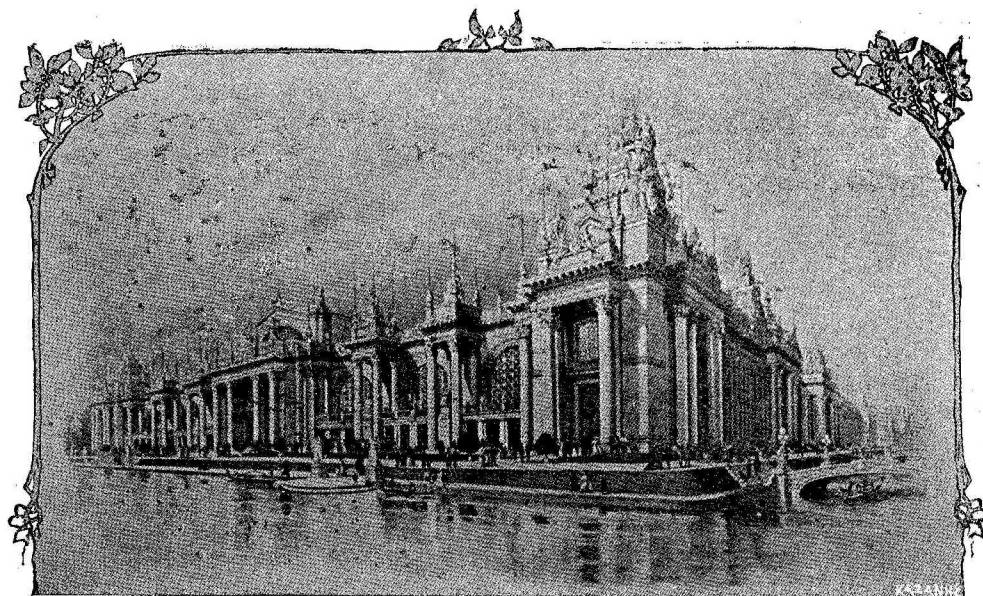

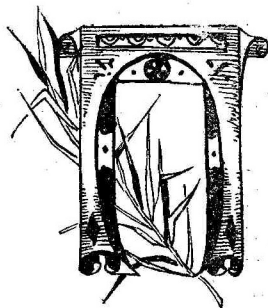

Ἐκθεσις Ἁγίου Λουδοβίκου.

Τὸ Ἀνάκτορον τοῦ Ἠλεκτρισμοῦ.

Ἀνέκδοτα Λύτρα. — Πιλότη καὶ Γύζη. — Τὰ ἄρθρα τῆς Ἀκαδημίας. — Ἡ κοιλώμα.

ΟΛΛΑ εἶναι τὰ ἀνέκδοτα τοῦ Λύτρα, χαρακτηριστικὰ καὶ ὡς καλλιτέχνου καὶ ὡς ἀνθρώπου.

Τοὺς δημοσιογράφους τοὺς ἀπέφευγε. Ὅταν ἐβλεπεν εἰς τὸ καφε-

νεῖον νὰ ἐνσκήπτῃ κανεὶς ἐξ αὐτῶν, διέκοπτε κάθε ὁμιλίαν, ψιθυρίζων: «Τὸ καμάκι!»

Ὁ Γύζης, ὅστις ἦτο ἐπτά ἐτη νεώτερος, ἦτο φίλτατος τοῦ Λύτρα, ἐκφραζομένου μετ' ἐνθουσιασμοῦ πάντοτε διὰ τὰ ἔργα του. Συνεδέετο μαζὶ του ἀδελφικῶς ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας.

Ὅταν ὁ Λύτρας ἐστάλῃ ὑπότροφος εἰς Μόναχον τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἀειμνήστου Νάζου, ἐπέμενε νὰ συναποσταλῇ μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Γύζης. «Παραιτοῦμαι τῆς ὑποτροφίας μου, εἶπεν εἰς τὸν Νάζον, ἀφοῦ δὲν στέλλουν μαζὶ μου καὶ τὸν Γύζην. Ἐκεῖνος ἔχει περισσότερο τάλαντο ἀπὸ ἐμένα!»

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτὸ τὸ δεῖγμα τῆς ἐλλειψῆος ἐγωϊσμοῦ καὶ ζηλοτυπίας. Ὁ Λύτρας πρὸ 45 ἐτῶν εἶχε διαγνώσῃ τὸν «ζωγράφον τοῦ μαρμάρου» καὶ τοῦ ἀλαβάστρου» ὡς ὠνόμασε τὸν Γύζην ὁ Ρίττερ. Ὅταν ὁ Γύζης, πέντε ἐτη μετὰ τὸν Λύτραν, μετέβη καὶ οὗτος εἰς Μόναχον, ὁ Λύτρας ἦτο τελειόφοιτος τῆς σχολῆς τοῦ Πιλότη. Τὸν ὑπεστήριξε εἰς τὰ πρῶτα δύσκολα βήματα, ὅτε δ' ἐπρόκειτο ὁ Λύτρας ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Μονάχου, ὁ Γύζης τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν συστήσῃ εἰς τὸν Πιλότη, διὰ νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὴν σχολὴν του, δώσας συγχρόνως δοκιμίᾳ του διὰ νὰ τοῦ τὰ δείξῃ.

Ὁ Πιλότη ἰδὼν τὰ ἔργα τοῦ Γύζη εἶπε πρὸς τὸν Λύτραν:

— Δυστυχῶς ὁ συμπατριώτης σου δὲν ἀξίζει τίποτε καὶ νὰ τοῦ τὸ εἰπῇς γιὰ νὰ μὴ χάνῃ τοὺς κόπους του.

— Ἀδύνατον νὰ τοῦ τὸ εἰπῶ αὐτό, ἀπάντησεν ὁ Λύτρας ὅχι μόνον θὰ τὸν ἀπελπίσω, ἀλλὰ ἔχει τόσην μαρίαν νὰ ἐργασθῇ πλησίον σας, ὥστε ἂν δὲ γίνῃ αὐτό, θὰ πάθῃ. Ἀλλὰς τε, μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ γίνῃ καλὸς ζωγράφος.

— Δὲν τὸ πιστεύω, ἀπάντησεν ὁ Πιλότη.

Ἐν τούτοις ἐδέχθη τὸν Γύζην, ὁ δὲ Λύτρας ὅταν ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας, ἐλάμβανε μετὰ ξημῆνας ἐπιστολὴν τοῦ Πιλότη, ὅστις τοῦ ἔγραφε: «Ὁ συμπατριώτης σου Γύζης μὲ διέψευθε οἰκτρῶς. Σοῦ εἶχα εἰπῇ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλπίς ἀπὸ αὐτόν τώρα, ὅτε τὸν ἐγνώρισα καλλιτέρα, σοῦ λέγω ὅτι θὰ γίνῃ μεγάλος ζωγράφος, θὰ ἔχω δὲ τὴν δόξα ὅτι ὑπῆρξα διδάσκαλός του».

Μετὰ τὴν ἐξωσιν τοῦ Ὁθωνος ἡ ὑποτροφία τοῦ Λύτρα ἐκόπη. Ὁ καλλιτέχνης διήλθε τότε ἡμέρας βοεμικωτάτας. Εὐτυχῶς εὗρεθῃ ὁμογενὴς τις, ὅστις τῇ δυστάδει τοῦ καθηγητοῦ του, τῷ παρέδωκε τὰ μέσα νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του. Μόλις οἱ συμμαθηταὶ του τὸν ἔμαθον, τὸν ὑπεδέχθησαν πανηγυρικῶς, ἐορτάζοντες

τὸ εὐφρόδυνον γεγονός. Μὲ ἄνθη ἐστόλισαν τὴν κλῖμακα τῆς Ἀκαδημίας, ἐπὶ τῶν τοίχων δὲ τῶν ἐργαστηρίων ἔγραψαν μὲ μεγάλα ψηφία τὸν ἀριθμὸν 2.000. Ἦτο τὸ ποσὸν τῆς νέας ὑποτροφίας τοῦ Ἀύτρα.

Κάποια πλουσιωτάτη κυρία τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰ τέκνα τῆς ὁποίας ἐδίδασκεν ὁ Ἀύτρας ζωγραφικὴν, προσεφέρθη ἐξ ἐκτιμῆσεως πρὸς αὐτὸν νὰ τοῦ κτίσῃ μίαν οἰκίαν, ὑπὸ τὸν ὄρον—διὰ νὰ μὴ προσκορῶσιν εἰς τὴν ὑπερηφάνειάν του—νὰ πληρώνῃ τὸ ἐνοίκιον ποῦ ἐπλήρωνε εἰς ξένον οἶκον καὶ ἡ οἰκία νὰ μένῃ ιδιοκτησία του. Ὁ Ἀύτρας, καίτοι οἰκονομικῶς στενοχωρημένος, δὲν ἐδέχθη. Πόσοι ἄρα γε θὰ εἶχαν τὸν ἡρωϊσμὸν αὐτόν;

Τὸ πρῶτον ἔργον τοῦ Γύζη ἦτο ἡ Πλατυτέρα τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀμαλιεῖου Ὁρφανοτροφείου Ἀθηνῶν καὶ δύο προσωπογραφίαι, ἐκτελεσθεῖσαι ἐντολῇ τῆς τότε διευθυντρίας κ. Μουρούζη.

Κάποτε ἐνφ' ἐξετέλει εἰς τὰ Ἀνάκτορα προσωπογραφίαν τινά, ὑπασιπστής τις τοῦ Βασιλέως φράττων τὴν ρίνα, ἐστενοχωρεῖτο διὰ τὴν ὁσμὴν τῶν χρωμάτων. Ὁ Ἀύτρας ἀπαθέστατα, τὸν παρηγόρησε:

— Ξεύρετε, κύριε, δὲν εὐρέθη δυστυχῶς ἀκόμη τρόπος νὰ ζωγραφίζουμε μὲ κωλόνια!..

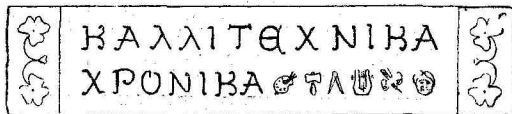
Διήγημα καὶ ἀλήθεια. — Ὁ Μωπασσὸν μετὰ θάνατον.

Κάθε ἔργον τέχνης, λογογραφικῆς ἢ εἰκαστικῆς, ὅσον περισσότερον πλησιάζει εἰς τὴν ἀλήθειαν, τόσον μεγαλειότεραν ἀξίαν ἔχει. Εἰς τὰς πρῶτας δεξίδας τοῦ τεύχους τούτου δημοσιεύομεν ἓν διήγημα τοῦ Μωπασσάν, ὅστις διεκρίνετο διὰ τὴν φυσικότητα τῆς ἀφηγησεως, ἥτις οὐδέποτε ἀπεμακρύνετο τοῦ δυνατοῦ τῆς πραγματικότητος. Κατὰ περίεργον σύμπτωσιν, ἀνέγνωσα πρὸ τινων ἡμερῶν εἰς μίαν ἐφημερίδα περὶ ἐνὸς δραματικοῦ οἰκογενειακοῦ γεγονότος συμβάντος ἐν Κατάνη καὶ τὸ ὅποιον πολὺ ὁμοιάζει μὲ τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν τοῦ διηγήματος, τὸ ὅποιον συνέπεσε πρὸ τινος νὰ ἐκλέξῃ πρὸς μετάφρασιν φίλος συνεργάτης μας.

Μία Ἰταλίς, ἡ Ἰσαβέλλα Καντουόλο, ζῶντος τοῦ συζύγου της συνέζησε παρανόμως μὲ τὸν γαμβρόν της, μεθ' οὗ ἀπέκτησε ἓν τέκνον, ἔχουσα ἥδη ἐκ τοῦ προηγουμένου γάμου ἄλλα τέκνα. Ἀποθνήσκουσα ἡ μήτηρ ἀφήκε διαθήκην, ἥτις ἠνοίχθη παρουσίᾳ τῶν νομίμων τέκνων της, καὶ δι' ἧς ὁ τῆς παρανόμου συμβιώσεως υἱὸς καθίστατο γενικὸς κληρονόμος. Ἡ διαφορά εἶναι ὅτι ἀντὶ ὁ ἐραστὴς νὰ φονεῖν τὸν σύζυγον, ὅπως εἰς τὸ διήγημα τοῦ Μωπασσάν, εἰς τὸ πραγματικὸν δράμα, ὁ εἰς ἐκ τῶν ἐκ τῆς κληρονομίας ἀποκλεισθέντων νομίμων υἱῶν ἐφόνευσε τὸν κληρονόμον νόθον υἱὸν μὲ ὁ κτυπήματα μαχαίρας. Τώρα μένει εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἀνα-

γνωστῶν νὰ σκεφθοῦν ποία εἶναι ὀρθότερα λύσεις. Ἡ τῆς φαντασίας τοῦ Γάλλου διηγηματογράφου ἢ ἡ τῆς τοῦ ἀδελφοκτόνου τῆς Κατάνης;

ΔΑΦΝΙΣ

★ *Καλλ. ἔκθεσις «Παριῶσιν»*

Ἡ προσεχὴς καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις τοῦ «Παριῶσιν» δὲν θὰ γίνῃ τὸ φθινόπωρον, ὡς ἄλλοτε, ἀλλὰ τὸν Μάτιον τοῦ 1905. Ἐθεωρήθη σύntonον τὸ διάστημα ἐνὸς ἔτους πρὸς παρασκευὴν ἔργων ἀξίων λόγου δι' ἔκθεσιν.

★ *Ἐκθεσις ἔργων Γαλλῶν.*

Τὸ γαλλικὸν περιοδικὸν «*La Plume*» ἐν τῇ γενικῇ κρίσει του περὶ τῶν ἐκτεθέντων ἔργων ἐν τῷ *Salon* τῶν Παρισίων εὐφημὴν ποιεῖται μνείαν καὶ τοῦ κ. Δ. Γαλλάνη, ὅστις ἐξέθηκε μίαν προσωπογραφίαν. Ἐξαίρει τὸν χρωματισμὸν, τὴν ἀναιμμένην στάσιν καὶ τὴν φυσικότητα τῆς εἰκόνας. Ἦδη τῷ παρασκευάζεται καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις πάντων τῶν γελοιογραφῶν καὶ σχεδιασμάτων του, ἅτινα περὶ τὰ ἑκατὸν θὰ ἐκτεθῶσιν εἰς αἶθουσαν πρὸς τοῦτο παρασκευαζομένην κατὰ τὸν προσεχὴ Ὀκτώβριον.

★ *Ἡ πινακοθήκη τῆς περιηγήσεως Ματιλλίδης.*

Ἦρχισεν ἐν Παρίσις ἡ πώλησις τῶν ὥραιων καλλιτεχνικῶν συλλογῶν τῆς ἀποθανούσης ἐσχάτως περιηγήσεως Ματιλλίδης. Τὴν πρώτην ἡμέραν ἐπωλήθη μία συλλογὴ περιέχουσα ἀρχαιοτάτας εἰκόνας ἀντὶ 750 χιλ. φράγκων. Ἡ μεγαλειτέρα τιμὴ ἐδόθη διὰ μίαν εἰκόνα ἣτις παριστᾷ τὴν προσωπογραφίαν ἐνὸς εὐγενοῦς. Ἡ εἰκὼν αὕτη θεωρεῖται ὡς ἀριστοῦργημα τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ αἰῶνος καὶ εἶναι ἔργον τοῦ Φραγγονάρ. Ἐπωλήθη ἀντὶ 150 χιλ. φραγ. εἰς τὸν κόμητα Καμάνδον. Δύο εἰκόνες τοῦ Τιέπολο, παριστῶσαι σκηνὰς τῶν δωρῶν τῆς Βενετίας ἐπωλήθησαν ἀντὶ 70 χιλ. φρ. Μία πλατεῖα τοῦ Ἀγίου Μάρκου τοῦ Γκουάρντη ἐπωλήθη ἀντὶ 45 χιλ. Δύο ἀπόψεις τῆς Βενετίας ἀντὶ 32 χιλ. ἡ Βερσαβᾶς τοῦ Βορδώνη 25 χιλ. καὶ μία προσωπογραφία τοῦ Μπρονζίνι ἀντὶ 31,000 φρ. Μεταξὺ τῶν ἔργων τῆς Ἰταλικῆς Σχολῆς ὑπῆρχε καὶ μίαν εἰκὼν τοῦ Γκρέ, ἣτις ἐπωλήθη ἀντὶ 35,000 φρ.

★ *Ἐπιτυμβία πλάξ.*

Ἐν Σπάρτῃ ἀνεκκλύφθη ἐν τοῖς ἀνασκαπτομένοις θεμελίοις οἰκίας ἀρχαία ἐνεπίγραφος μαρμαρίνη πλάξ.

Ἡ ἐπιγραφή εἶναι ἐξεσμένη ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς ἐπιτυμβίας καλυπτούσης τὴν θυγατέρα τοῦ Πρωτογένους Πάνθηριν, ὅπως μὲν ἀκατεργάστου, ἐμπροσθεν δὲ ἐγλυμμένης δίκην ἀνθεμίου.

★ *Καλλιτεχνικὴ συλλογὴ*

Ὁ ἐν Λονδίνῳ ὁμογενὴς κ. Α. Κ. Ἰωνίδης ἐδωρήσατο ἐξ Ἀγγλίας πολύτιμον συλλογὴν ἔργων ζωγράφων τῆς Φλαμανδικῆς σχολῆς καὶ νεωτέρων τοῦ 16^{ου} αἰῶνος. Ἡ συλλογὴ κατετέθη εἰς τὸ ἐν Σάους Κένσιγκτον μουσεῖον.